

ROK 1959

Celková výmera katastru podľa výsledkov prevedenej evidencie pôdy, ktorú konali inžinieri v roku 1958 bola po konečnom riešení vykázaná takto: úhrná plocha 8 058,68 ha, z toho orná pôda 1 228,39 ha, poľnohospodárska pôda 1 960,56 ha, lesná pôda 5 864,63 ha, zastavaná plocha 37 ha, neplodné plochy 38,76 ha, vodné toky 86,21 ha, ostatné 72,83 ha. Súkromným roľníkom z tejto výmery bolo prikázané 121 799 ha ornej pôdy a 1 796,77 ha poľnohospodárskej pôdy. Zmenšenie katastru nastalo tým, že bola vyčlenená pôda Rabčíc, Jasenice, Sihelného. Táto pôda bola od zavedenia katastru označovaná ku plochám tunajšej obce. No napriek tomu, že kataster sa zmenšil, jednotlivým hospodárom výmery pribudlo u ornej pôdy 190 ha poľnohospodárskej pôdy 227 ha.

Občania si v tomto roku vystavili 12 nových domov. Dva domy sú z dreva, 3 domy sú postavené na mieste starých zbúraných domov. Od 1. apríla sa začalo so stavbou novej 8-riednej školy a do konca roku sa stavba dostala pod strechu, ktorá nepotrebuje krytiny. V decembri sa začalo so stavbou bytov pre učiteľov. Náklady na tieto stavby hradí štát.

Počasie behom tohto roku bolo nad mieru vrtkavé. Jarné práce sa začali už 20. marca, čo je v našich podmienkach veľmi zriedkavé. Orba bola značne sťažovaná pre stvrdnutú pôdu, čo zapríčinili ustavičné dažde minulej jesene. Jarné mravy trvali príliš dlho, takže vyšlé siatiny obilí akoby ohňom boli spálené. Júl a prvá polovica augusta bola veľmi mokrá, takže množstvo sena bolo znehodnotenú, lebo ho nebolo možno dosušiť a zvieŕť. Naproti tomu žatva a zber zemiakov bol neobyčajne pekným počasím sprevádzaný, taký podobný ráz počasia nepamätali ani najstarší občania. Až piateho decembra prišlo trochu dažďa. Sneh napadol až 17. decembra. Sondovanie pri Slanej vode bolo v septembri ukončené, ale vrtanie, ktoré sa začalo v roku 1958, neprineslo priaznivých výsledkov, hoci bolo vrtané do hĺbky 600 m.

Počet narodených už tohto roku nebolo možno presne zachytiť, lebo mnoho matiek bolo odvezených do pôrodnice v Námestove ku pôrodu a v pôrodnici narodené deti boli zapísané do matriky v Námestove. Sobášov bolo 17. Zomrelo 12 osôb. Je vecou aj zamyslenia hodnou, že čím viac ľudí je v obci, úmrtnosť sa znižuje. Behom roku sa 7 rodín odsťahovalo na dolniaky. Celkom sa odsťahovalo z obce 37 osôb.

Zamestnanie občanov sa v podstate nezmenilo oproti minulému roku. Niekoľko ľudí malo zamestnanie pri stavbe školskej budovy, niekoľko osôb pracovalo pri medializácii v Ústi nad Priehradou. Robotníci si toho roku zakúpili väčšinou za pomoci štátneho úveru 31 ďalších motorových dvojkolesových vozidiel „mopéd“. Dôchodcov tiež pribúdalo, takže koncom roka sa v obci vyplácalo na dôchodky 60 000 Kčs mesačne. Majiteľov rádioprijímačov bolo 150. Náročnosť obyvateľstva stále stúpala, chlieb jeden deň stály alebo do červena upečený nikto v predajni nevezme. Lesných plodín sa tohto roku vykúpilo len veľmi máličko, ani húb nebolo vôbec.

14. januára bola prevedená voľba predsedu MNV, za prítomnosti 17 členov NV a 3 členov ONV, ktorými boli ss. Miškovčík, Zimaň, Janeček.

Doniesli prehlásenie podpísané dosavadným predsedom, ktorý v tom čase bol na školení na Priehrade, že sa vzdáva funkcie predsedu a členstvo MNV. Členovia MNV nemali ani tušenia o programe zasadnutia náhle zvoleného. Po oboznámení sa pristúpilo k voľbe predsedu. Navrhnutý bol predseda Jozef Tyrol, avšak tento návrh odmietol, načo návrh padol na Jána Pienčaka, ktorý bol zvolený 11-timi hlasmi, jeden hlas bol proti a 5 členov sa zdržalo hlasovania.

Dňa 13. apríla nastúpila nová kancelárska sila na MNV, Emília Paliderová z Rabče, nakoľko doterajšia Paula Skyčáková, bola preložená do svojej rodnej obce. Dňa 12. apríla boli voľby od čísla 1-160 Anton Čul'f, robotník, bol zvolený namiesto Jozefa Vrúbla.

V súťaži s Rabčou bola zo začiatku roka naša obec v predstihu o tri miesta a v prvých dvoch dekádach júna sa dostala na prvé miesto v dodávkach, čo od roku 1953 nebolo dosiahnuté.

Finančné hospodárenie MNV vyzerala takto: príjem celkom 337 880,94 Kčs, výdavky: 310 147,89 Kčs, na dlžobe národného poistenia bolo občanmi zaplatené 105 795,73 Kčs. Správa MNV vyčerpala sumu 86 080,90 Kčs. Z iniciatívy tajomníka MNV boli v januári zakúpené 2 nákladné autá o nosnosti 3,5 tony za 20 665,76 Kčs. V apríli bola zriadená pri MNV prevádzka nákladnej dopravy jedným autom, pretože druhé potrebovalo opravu. Zisk z tejto prevádzky činil ku koncu roku 1 049 Kčs.

Výbor žien sa toho roku značne rozšíril zásluhou Emílie Poliakovej, predsedníčky výboru žien, celý rok sa v súťaži úspešne umiestňoval na 2. alebo 3. mieste v okrese Námestovo. Vo vedení DO – KSS behom roku nedošlo ku nijakým zmenám. Na Slanej Vode sa v marci konala stranícka konferencia, ktorú navštívil aj poverenik zdravotníctva.

Úroda obilia v tomto roku bola ozajstne slabá. Takmer všetci roľníci vraveli, že nenamlátili ani polovicu zrna oproti predošlým rokom. Všetkých utešovalo len to, že dodávky obilia boli zrušené. Aj úroda zemiakov bola slabšia. Dodávka bola splnená na 96%, z celkového prepísaného množstva 66 164 kg. Dodávka sena 37 100 kg bola splnená na 100 %. Podľa súpisu k 1.1. bolo evidované 1 292 ks dobytka. Dňa 13. januára v raných hodinách prišlo asi 30 kontrolórov z okresu a previedli kontrolu dobytka priamo v maštaliach. Túto našli 64 kusov dobytka zatajeného. Všetci, u ktorých sa našli zatajené zvieratá boli predvolávaní na súd a pokutovaní sumou od 50 - 100 Kčs. Následkom toho bolo u 2 roľníkov zhabanie na úradný zákrok 1 ošípaná a jedna jalovica. Píla od 14. októbra začala pracovať na elektrický prúd. Mlyn od 1. januára Slovenské mlyna a pekárne Piešťany neprenajali do prenájmu, pretože nebol rentabilný. Šrotovanie prevádzal mlynár Pavol Poláček, ako živnostník do 15. novembra, odvtedy živnosť odhlásil a nastúpil do zamestnania u lesného závodu. V januári bola v obci zriadená prvá samoobsluha, v septembri druhá. 27. 02. bol zrušený bufet na píle.

Počet žiakov v oboch školách je 323. V prvej triede na hornej škole je 41 žiakov. V jeseni začala poľnohospodárska škola s 23 poslucháčmi, z tých bolo 21 dievčat a 2 chlapci.

Dňa 11. júla sa začalo premietanie filmu v Kultúrnom dome na novo zakúpenom prístroji, ktoré prevádzala osvetová beseda s. Karol Sučák. Zrušené boli kiná na píle a starej píle. Priemerná návštevnosť kina bola zhruba 150 osôb. Divadelné predstavenia previedli krúžky našej obce „Butár“, „Ženský zákon“.

23. mája sa konalo odhalenie pamätnej tabule P. O. Hviezdoslava na hájovni Roveň. Tabuľu z Lipového dreva podľa odkopírovaného námetu vyrezal tunajší občan Martin Štepaňák. Účasť obecnstva bola vyše 500 ľudí. Boli tu zástupcovia okresov Trstená, Dolný Kubín, prítomný bol aj Dr. Szihaly, člen maďarskej akadémie vied v Budapešti. Hlavný prejav prednieslo S. Hégerová, riaditeľka múzea P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne a jeho blízka príbuzná. Dňa 30. augusta bolo odhalenie sochy V. I. Lenina na Slanej Vode, ale pre neobyčajne chladné počasie slávnosť sa nevydarila.